

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 214.654 van 15 juli 2011
in de zaak A. 199.781/IX-7101**

In zake : Josephina BREMS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bert Kelchtermans
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Antwerpsesteenweg 16-18
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. het SELECTIEBUREAU VOOR DE FEDERALE
OVERHEID (SELOR)
2. de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Emmanuel Jacobowitz
kantoor houdend te 1160 Brussel
Tedescolaan 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 8 april 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing waarbij Josephina Brems niet geslaagd wordt verklaard voor de vergelijkende selectie voor de bevordering naar klasse A2 in de rechterlijke orde.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 juni 2011.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

De verzoekster, die verschijnt en haar advocaat Johan Geerts, die loco advocaat Bert Kelchtermans verschijnt, en advocaat Emmanuel Jacobowitz, die verschijnt voor de verwerende partijen, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekster is griffier bij het vrederecht te Westerlo. Omdat de hoofdgriffier sinds 2 maart 2006 met ziekteverlof is, wordt zij eind 2006 door de vrederechter aangewezen om de hoofdgriffier tijdens diens afwezigheid te vervangen. Na de oppensioenstelling van de hoofdgriffier wordt zij bij ministerieel besluit van 20 april 2009 aangewezen als waarnemend hoofdgriffier voor een termijn van zes maanden. Die opdracht wordt vervolgens steeds verlengd.

3.2. In het Belgisch Staatsblad van 31 maart 2009 wordt de betrekking van hoofdgriffier van het vrederecht van het kanton Westerlo vacant verklaard. Op 22 april 2009 stelt de verzoekster zich kandidaat.

3.3. Op 14 april 2010 neemt de verzoekster deel aan een mondelinge vergelijkende selectieproef voor bevordering naar niveau A2 van de rechterlijke orde. Zij slaagt niet.

Bij arrest nr. 208.402 van 25 oktober 2010 van de Raad van State wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging bevolen van de beslissing waarbij de verzoekster niet geslaagd wordt verklaard. De Raad van State overweegt dat de aan de verzoekster voorgelegde analyse- en presentatieoefening kennelijk geen praktijkgeval is dat verband houdt met de functie van hoofdgriffier en waarbij de verzoekster, uitgaande van haar ervaring als griffier, haar bekwaamheid voor de functie van hoofdgriffier kan aantonen.

Bij arrest nr. 211.969 van 14 maart 2011 van de Raad van State wordt de geschorste beslissing vernietigd.

3.4. Inmiddels worden in het Belgisch Staatsblad van 11 juni 2010 de betrekkingen van hoofdgriffier van het vredegerecht van het kanton Brasschaat en van het kanton Houthalen-Helchteren vacant verklaard. Op 8 juli 2010 stelt de verzoekster zich kandidaat voor die betrekkingen.

3.5. Op 27 juli 2010 wordt aan de verzoekster meegedeeld dat een vergelijkende selectie wordt georganiseerd voor de bevordering naar niveau A2. Het verloop van de vergelijkende selectie wordt als volgt toegelicht:

“De vergelijkende selectie voor bevordering naar A2 bestaat uit een onderhoud uitgaande van een praktijkgeval dat verband houdt met een functie van de klasse A2. De kandidaat zal vóór de selectie over 45 [verbeterd tot 60] minuten beschikken om een dossier te bestuderen en voor te bereiden dat hem wordt overhandigd.

Vertrekkende van dit dossier, dat diverse informatie bevat, dient de kandidaat voor de selectiecommissie een uiteenzetting van ongeveer 15 minuten te geven en deze vervolgens op interactieve wijze (te) bespreken.

Aanvullend zal de kandidaat onderworpen worden aan een gesprek dat verband houdt met zijn motivatie en zijn vermogen een functie A2 uit te oefenen.

Tijdens de vergelijkende selectie worden volgende competenties getest: analyseren, integreren, beslissen, coachen/ontwikkelen, adviseren, samenwerken, dienstbaarheid tonen, loyaal handelen, resultaatgerichtheid tonen en zichzelf ontwikkelen.”

Blijkens het examenreglement zal per geteste competentie een quotering van maximaal 5 punten gegeven worden en wordt gequoteerd op een totaal van 50 punten. Om te slagen is 60% van de punten vereist.

3.6. Op 8 augustus 2010 wordt de verzoekster uitgenodigd om op 8 november 2010 deel te nemen aan de vergelijkende selectieproef. Op 4 november 2010 wordt aan de verzoekster meegedeeld dat “ten gevolge van een arrest dat werd uitgesproken door de Raad van State (...) de vergelijkende selecties voor bevordering naar de klasse A2 en A3 die voorzien waren voor november en december niet zullen plaatsvinden in deze periode. Het is namelijk noodzakelijk dat deze selecties kaderen in de juridische context vereist door deze uitspraak”.

3.7. Vervolgens wordt de verzoekster met een brief van 16 november 2010 uitgenodigd om op 1 december 2010 deel te nemen aan de vergelijkende selectieproef.

3.8. Op 8 februari 2011 wordt aan de verzoekster meegedeeld dat zij niet geslaagd is.

Op 2 maart 2011 wordt haar medegedeeld dat zij 23 punten op 50 behaalde, terwijl het vereiste minimum voor deze proef 30 punten op 50 is.

3.9. Op 31 maart 2011 krijgt de verzoekster inzage van haar dossier bij Selor.

IV. Onderzoek van de vordering

4. Overeenkomstig artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de bestreden beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Ernst van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

5. De verzoekster voert de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen. Zij stelt dat, aangezien het examen niet uit kennisvragen bestaat, de eerste verwerende partij met de mededeling van de punten niet kon voldoen aan de formele motiveringswet. Op 8 februari 2011 is haar medegedeeld dat zij niet geslaagd was en zij heeft pas op 9 maart 2011 kennis gekregen van haar punten en op 16 maart 2011 van de motivatiefiche. Dat betreft een laattijdige mededeling, aangezien de formele motiveringswet vereist dat de motivering uiterlijk samen met de beslissing medegedeeld moet worden. Zij voegt daaraan toe dat de eerste verwerende partij, door steeds te blijven weigeren de motieven van haar beslissingen ter kennis te brengen, de formele motiveringsplicht doelbewust en moedwillig miskent.

6. Volgens de verwerende partijen heeft de verzoekster kennis gekregen van alle motieven van het bestreden besluit en zou een vernietiging op grond van dit middel zinloos zijn omdat zij er slechts kan toe leiden dat aan de verzoekster nogmaals de gegevens worden medegedeeld die zij reeds kent.

Beoordeling

7. Daargelaten de vraag of de formele motiveringsplicht zo ver reikt dat, ook wanneer een examen meer is dan een louter kennisexamen, aan een niet-geslaagde kandidaat meer moet worden medegedeeld dan de punten waaruit zijn mislukking blijkt, kan in dit geval onmiskenbaar uit het dossier worden opgemaakt dat de eerste verwerende partij aan de verzoekster alle informatie verstrekt heeft die zij nodig had om zich binnen de voorgeschreven termijnen tegen de beslissing te verweren. Dat die informatie niet onmiddellijk met de eerste mededeling van de uitslag werd meegestuurd, maar slechts na aandringen van de verzoekster, houdt geen miskennen in van de formele motiveringswet.

Het middel is niet ernstig.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

8. De verzoekster voert de schending aan van de materiële motiveringsverplichting en van het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel. Zij betoogt dat het examen geen louter kennisexamen was, dat de punten op zich aldus de beslissing niet rechtsgeldig kunnen onderbouwen en dat de motivatiefiche die zij ontvangen heeft niet uitgaat van de jury maar slechts de notities bevat van één evaluator; voorts is de fiche zeer beknopt en algemeen: er wordt niet uiteengezet waar de casus goed of minder goed werd opgelost. Zij voegt daar aan toe niet te begrijpen dat iemand met een dienststaat van 25 jaar, waarvan vijf jaar als waarnemend hoofdgriffier, zo zwak scoort; haar score is onbegrijpelijk en derhalve kennelijk onredelijk; de beoordeling was onzorgvuldig en niet objectief.

9. De verwerende partijen betwisten dat de motivatiefiche slechts de mening van één jurylid zou bevatten. Er blijkt volgens hen ook uit dat er aanvaardbare motieven voor het bestreden besluit bestaan, die een voldoende feitelijke grondslag hebben en met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld.

Aangezien het examen ertoe strekte bepaalde competenties van de kandidaten te testen en niet zozeer de kennis te toetsen, ging het er niet om te onderzoeken of de kandidaat de vragen juist beantwoordde, maar veeleer om de impressie die de globale prestatie van de kandidaat opwekte. Zij stellen voorts dat de jury haar waardering voor elke getoetste competentie in een puntencijfer heeft gegoten, waarvan de optelling dan het globaal resultaat bepaalde en dat er voor de verschillende competenties nog een schriftelijke motivatie gegeven wordt. Zij besluiten dat het gegeven dat de verzoekster haar functie behoorlijk uitoefent geenszins het bewijs bevat dat het bestreden besluit het redelijkheidsbeginsel schendt.

Beoordeling

10. Uit niets blijkt dat de motivatiefiche die over de proef van de verzoekster is opgesteld slechts de mening zou weergeven van één jurylid en niet het resultaat zou zijn van een collegiale beslissing van de examenjury.

11. De verzoekster bekritiseert de inhoud van de motivatiefiche. Zij zou zeer beknopt en algemeen zijn en niet duidelijk maken op welke punten de voorgelegde casus goed of minder goed werd opgelost.

12. Terecht stellen de verwerende partijen dat de selectie gericht was op het testen van bepaalde competenties aan de hand van een voorgelegde casus. Bij het beantwoorden van de vraag of de uitslag van de verzoekster op deugdelijke gronden berust dient dan ook niet onderzocht te worden in welke mate de verzoekster de problemen die de casus oproep correct beantwoord heeft, maar wel of de jury verantwoordt waarom de vereiste competenties al dan niet aanwezig zijn.

Uit de motivatiefiche blijkt dat de jury tien competenties heeft geëvalueerd: informatie analyseren, informatie integreren, beslissen, medewerkers ontwikkelen, adviseren, in team werken, servicegericht handelen, betrouwbaarheid tonen, objectieven behalen en zichzelf ontwikkelen. Voor elk van

die competenties werden verschillende vooraf vastgestelde deelaspecten beoordeeld waarvoor telkens een quoterings “+”, “½” of “-” werd toegekend. Uit de omschrijving van die deelaspecten blijkt wat de selectiecommissie onder de verschillende competenties concreet heeft verstaan. Daarnaast werd voor elke competentie een globale beoordeling “zwak”, “onvoldoende”, “voldoende”, “goed” en “zeer goed” toegekend en werd telkens onder woorden gebracht waarom die beoordeling aan de verzoekster werd toegekend. De selectiecommissie heeft ten slotte haar beoordeling samengevat in een eindconclusie die luidt:

“De kandidate is een teamplayer die eerlijk en klantgericht is en de nodige adviezen kan formuleren. Ze dient zich echter verder te ontwikkelen in de competenties analyseren en integreren om zo tot duidelijke beslissingen te kunnen komen. Ze mag daarbij haar eigen carrièrepad en dat van haar medewerkers niet uit het oog verliezen, en ze moet zich steeds duidelijke doelstellingen stellen en er naar toe werken om ze te realiseren.”

13. De selectiecommissie heeft aangegeven waarom zij, op grond van de concrete prestatie van de verzoekster tijdens het examen, elk van de competenties in meer of mindere mate bij de verzoekster aanwezig achtte. Zij heeft een globale waardering gegeven. Dat zij daarvoor niet teruggekoppeld heeft naar concrete antwoorden of vaststellingen die tijdens het examen gemaakt konden worden, betekent niet dat de beoordelingen niet deugdelijk zijn. En aangezien een selectieproef een momentopname is die bovendien los staat van de concrete werksituatie van de kandidaten, is de vaststelling dat de verzoekster het werk van hoofdgriffier tot tevredenheid uitoefent, compleet irrelevant om de beoordeling van de examenjury te waarderen, zeker om ze als kennelijk onredelijk te bestempelen.

Het middel is niet ernstig.

Derde middel

Standpunt van de partijen

14. De verzoekster voert de schending aan van artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek, van het rechtszekerheids-, het zorgvuldigheids- en het transparantiebeginsel en van het verbod op retroactiviteit.

In een eerste onderdeel van het middel wordt uiteengezet dat de bestreden beslissing artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek schendt, doordat de selectieproef geen verband houdt met de functie van hoofdgriffier, noch met de gerechtelijke context van de functie en doordat de proef haar niet toelaat haar jarenlange ervaring als griffier (en waarnemend hoofdgriffier) te valideren. De verzoekster wijst er op dat artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek bij de wet van 29 december 2010 met terugwerkende kracht tot 25 oktober 2010 gewijzigd werd, doch zij meent dat het verschil tussen beide versies van het artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek niet duidelijk is en dat beide bepalingen identiek zijn, zodat de leer van het arrest nr. 208.402 van 25 oktober 2010 van de Raad van State onverkort blijft gelden. Zij verduidelijkt dat bij de selectieproef aan de kandidaten gevraagd werd een actieplan te ontwikkelen voor de implementatie van een computerprogramma, terwijl er niet valt in te zien hoe een hoofdgriffier bij een vredegerecht ooit met dergelijke casus te maken zou krijgen en de context van computerprogramma's en managementprocessen waarvan de selectieproef uitgaat, de kandidaten niet de kans biedt hun kennis en ervaring als griffier te valoriseren. Aldus bezien houdt de selectieproef kennelijk geen verband met de functie en is bijgevolg in strijd met artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek.

In een tweede onderdeel van het middel voert de verzoekster aan dat het beginsel van de niet-retroactiviteit van de wet, het rechtszekerheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het transparantiebeginsel geschonden zijn, doordat de verzoekster vóór het examen niet wist en niet kon weten waaruit de selectieproef zou bestaan, terwijl de

kandidaten op grond van die beginselen op voorhand minstens enig idee moeten hebben van de competenties die zullen worden getest alsook van de aard en de inhoud van de examenopgave. De selectieprocedure werd als gevolg van het arrest nr. 208.402 van de Raad van State van 25 oktober 2010 eerst opgeschort en vervolgens gewoon voortgezet zonder aan de kandidaten enige verduidelijking te geven.

Volgens haar is de bestreden beslissing ook gesteund op een retroactieve en dus ongrondwettige wet. De verzoekster vraagt dat desbetreffend een prejudiciële vraag zou worden gesteld aan het Grondwettelijk Hof over de regelmatigheid van de retroactieve wijziging aan artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek, in de mate die wijziging tot gevolg heeft dat de kandidaten pas na het afleggen van de selectieproef op de hoogte kunnen zijn van de aard en inhoud van de proef.

15. Wat betreft het eerste onderdeel van het middel antwoorden de verwerende partijen dat de wetgever met de wijziging van artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek wou vermijden dat op individuele wijze per niveau en per functie een examen zou moeten worden opgesteld. Daarnaast blijkt uit de toelichting bij de wet dat de gerechtelijke context van de functie impliceert dat rekening gehouden wordt met de eigen aard van de gerechtelijke organisatie. Ten slotte wordt gesteld dat het examen tot doel heeft de managementvaardigheden van de kandidaten te testen in een gekende context. Op de grief dat de kandidaten niet de mogelijkheid kregen om hun ervaring te valoriseren omdat het praktijkgeval geen verband hield met de functie noch met de gerechtelijke context van de functie, antwoorden de verwerende partijen dat de casus die handelt over de implementatie van een nieuw computersysteem bij de rechtbank wel degelijk verband houdt met de functie van een hoofdgriffier en zich afspeelt in een gerechtelijke context. Het argument dat de vrederechten gemiddeld maar twee tot vier griffiers tellen, de hoofdgriffier inbegrepen, waardoor de verzoekster geen personeel moet managen, gaat niet op aangezien de wetgever alle hoofdgriffiers heeft ingedeeld in een vakklasse van niveau A en de hoofdgriffiers bij de vrederechten ambtshalve behoren tot de klasse A2. Wanneer de verzoekster

bevorderd wordt tot deze vakklasse zal zij via mutatie kunnen postuleren voor een ambt van hoofdgriffier bij een politierechtbank of voor een ambt van griffier-hoofd van dienst bij de hoven en rechtbanken en bij het Hof van Cassatie. Aangezien de wetgever deze functies in dezelfde vakklasse heeft ingedeeld, diende daartoe hetzelfde examen te worden opgesteld waarbij rekening moest worden gehouden met een functie-inhoud van de vakklasse A2.

Wat betreft het tweede onderdeel van het middel betwisten de verwerende partijen dat de vergelijkende selectie georganiseerd werd volgens regels die nog niet bekend waren op het ogenblik dat het examen werd afgelegd. De verwerende partijen hebben het examen georganiseerd overeenkomstig het toenmalig artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek en met inachtneming van het arrest nr. 208.402 van 25 oktober 2010 van de Raad van State. De selectieproef werd dus helemaal niet aangepast aan de wet van 29 december 2010. Verwijzend naar de uitnodiging voor de vergelijkende selectie en het selectiereglement die aan de verzoekster werden meegedeeld, zijn de verwerende partijen van oordeel dat de verzoekster wel degelijk op de hoogte was van de competenties die zouden beoordeeld worden. Dat de retroactieve werking van de wet rechtsonzekerheid zou hebben geschapen, gaat volgens de verwerende partijen niet op aangezien de wet niet ingrijpend gewijzigd werd. De retroactieve werking van de wet heeft bovendien geen ongelijke behandeling van de deelnemers aan de vergelijkende selectie tot gevolg, zodat geen prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof moet gesteld worden.

Beoordeling

16. Vóór de wijziging door de wet van 29 december 2010 houdende diverse bepalingen (II) luidde artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek, vervangen bij wet van 25 april 2007, als volgt:

“Om door middel van bevordering te worden benoemd in een vakklasse van niveau A, met de titel van hoofdgriffier, moet de kandidaat:

- 1° vast benoemd zijn en beschikken over, naar gelang van het geval, een klassenanciënniteit of graadanciënniteit van ten minste 5 jaar in het ambt

van referendaris, griffier-hoofd van dienst of griffier als deze beschikt over een diploma of getuigschrift bedoeld in § 1, eerste lid, 1°, of 10 jaar in het ambt van griffier;

- 2° geslaagd zijn voor een vergelijkende selectie voor het desbetreffende ambt, georganiseerd door Selor - het Selectiebureau voor de federale overheid.

De vergelijkende selectie bestaat uit een onderhoud uitgaande van een praktijkgeval dat verband houdt met de functie.
(...)”

Artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek is door artikel 30 van de wet van 29 december 2010 als volgt gewijzigd:

“In artikel 262, § 2, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek, vervangen bij de wet van 25 april 2007, worden de woorden ‘een praktijkgeval dat verband houdt met de functie’ vervangen door ‘een praktijkgeval dat verband houdt met de gerechtelijke context van de functie’”.

Artikel 34 van de wet van 29 december 2010 bepaalt:

“Dit hoofdstuk heeft uitwerking met ingang van 25 oktober 2010.”

17. De wijziging van artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek werd voorgesteld in een amendement nr. 29/1 dat als volgt werd toegelicht (Parl. Doc. Kamer, 2010-2011, stuk 772/03, p. 3-5):

“De voorgestelde wijzigingen strekken tot verduidelijking van de tekst van de artikelen 262, § 2, tweede lid, 263, § 2, tweede lid, 265, § 2, tweede lid, en 266, § 2, tweede lid, met betrekking tot de vergelijkende selectie van de hoofdgriffiers, de griffiers-hoofden van dienst, de hoofdsecretarissen en de secretarissen-hoofden van dienst bij een bevordering, zulks ingevolge het door de Raad van State op 25 oktober 2010 gewezen arrest (Nr. 208.402).

De Raad van State heeft immers een beslissing van Selor met betrekking tot het slagen voor een vergelijkend selectiegesprek geschorst omdat het gesprek niet zou beantwoorden aan de wettelijke voorschriften, aangezien er geen verband was met de functie en dat de betrokken kandidaat bijgevolg geen blijk kon geven van zijn bekwaamheid om deze functie uit te oefenen en inzonderheid van zijn competenties en zijn ervaring in de rechterlijke organisatie.

De voorgestelde wijzigingen hebben bijgevolg tot doel een einde te maken aan de door dit arrest veroorzaakte rechtsonzekerheid.

Ze beogen ook enige restrictieve interpretatie te voorkomen van (de) artikel(en) 262, § 2, tweede lid, 263, § 2, tweede lid, 265, § 2, tweede lid en 266, § 2, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek, gebaseerd op de idee dat de vergelijkende selectie op individuele wijze per niveau en per functie moet worden georganiseerd, wat tot een toename van het aantal beroepen bij de Raad van State zou leiden.

Door te onderstrepen dat het gesprek verband moet houden met de gerechtelijke context van de functie, wordt rekening gehouden met het specifieke karakter van de rechterlijke organisatie. De kandidaat kan zo zijn ervaring in de context van de rechterlijke organisatie valoriseren en blijf geven van zijn competenties. De ratio legis van het gewijzigde artikel wordt op deze wijze in acht genomen. In de voorbereidende werkzaamheden is immers bepaald dat ‘dit vergelijkend examen voor personeelsleden die reeds jaren met de griffie vertrouwd zijn, [logischerwijze bestaat] uit een onderhoud uitgaande van een praktijkgeval dat verband houdt met de functie. Op deze wijze krijgen zij de kans om hun ervaring te valoriseren.’ (Parl. St., Senaat, 2006-2007, Nr. 2009/1, blz. 36).

Deze tekstverduidelijking biedt ook de mogelijkheid de managementvaardigheden te testen die verbonden zijn aan de functies van A2 en A3 waarover de hoofdgriffiers, de griffiers-hoofden van dienst, de hoofdsecretarissen en de secretarissen-hoofden van dienst moeten beschikken.

Zo zal de kandidaat die in een gekende context, die van de rechterlijke organisatie, wordt geplaatst, zijn managementvaardigheden en zijn bekwaamheid om de functie uit te oefenen kunnen doen gelden.

Deze aanpassingen zijn hoogdringend en noodzakelijk teneinde te vermijden dat de huidige en toekomstige selecties het voorwerp zouden uitmaken van betwistingen en aldus de werking van de griffies en parketten zou worden verstoord.

Er werd immers een algemene oproep tot selectie voor bevordering naar de functies A2 en A3 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 21 september 2010, en deze selecties zijn lopende.

Bovendien werden er reeds verscheidene vacante plaatsen via bevordering gepubliceerd die benoemingen vereisen rekening houdende met de belangrijkheid van de functies van hoofdgriffiers, de hoofdsecretarissen, de griffiers-hoofden van dienst, en de secretarissen-hoofden van dienst.

Ten slotte is het noodzakelijk, rekening houdende met de leeftijds piramide van het personeel, te beschikken over een voldoende reserve van selecties via bevordering.

Het komt er met andere woorden op neer de teksten in het gerechtelijk wetboek, rekening houdend met het arrest van de Raad van State, aan te passen aan de lopende selectie bij Selor en derwijze alle risico's op beroepen uit te sluiten, dit met het doel de vacante betrekkingen snel te kunnen invullen."

De terugwerkende kracht van deze wijziging, amendement nr. 29/5, werd als volgt verantwoord (loc. cit., p. 5):

"Na het arrest van de Raad van State van 25 oktober 2010 moesten de selectiegesprekken van Selor voor de via bevordering in te vullen betrekkingen A2 en A3 van de rechterlijke orde worden aangepast. Deze aanpassing van de inhoud van het gesprek is van toepassing op de lopende selecties, maar ook op de sinds dat arrest georganiseerde selecties.

Om de geldigheid en de rechtsgeldigheid van deze selecties te garanderen moeten de gewijzigde artikelen van het Gerechtelijk Wetboek van kracht worden op de datum waarop het arrest door de Raad van State is gewezen."

18. Tenzij de ongrondwettigheid van de retroactieve wijziging van artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vastgesteld, is de Raad van State bij de beoordeling van de wettigheid van de bestreden beslissing gebonden door de actuele versie van dat artikel.

De verzoekster merkt terecht op dat het onderscheid tussen beide versies van artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek niet duidelijk is. Volgens haar zijn beide bepalingen "identiek". De verwerende partijen stellen eveneens dat artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek "niet ingrijpend" gewijzigd werd. Mede in het licht van de sub 17 vermelde toelichting bij het amendement lijkt aangenomen te kunnen worden dat de leer van het arrest nr. 208.402 van de Raad van State onverkort blijft gelden. Zo gezien maakt het voor de beoordeling van het middel op het eerste gezicht geen verschil uit of de bestreden beslissing aan de vorige dan wel aan de huidige versie van artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek wordt getoetst.

19. In het eerste onderdeel van het middel voert de verzoekster aan dat de selectieproef geen praktijkgeval is dat verband houdt met de functie van hoofdgriffier en dat die proef bijgevolg in strijd is met artikel 262, § 2, van het

Gerechtelijk Wetboek. Zij benadrukt dat de hoofdgriffier van een vredegerecht nooit met een dergelijke casus te maken krijgt.

De opdracht die aan de kandidaten werd voorgelegd luidde als volgt:

“Bij deze oefening gaat u ervan uit dat u werkt voor de Rechtbank van Mondegem. U wordt met ingang van maandag 8 oktober 200X bevorderd in een functie van niveau A2. De Magistraat Korpsoverste van de rechtbank stelt u aan in de rol van Projectleider Nieuwe Projecten.

In die rol dient u het gegevensbeheersysteem Mondera aan een nader onderzoek te onderwerpen en een actieplan te ontwikkelen om het systeem verder te optimaliseren en de werking ervan te continueren. Men vraagt u om uw plan en aanbevelingen te presenteren aan de Magistraat Korpsoverste op woensdag 10 oktober.

Uw documentatie bestaat uit de informatiebrochure en de documenten in deze bundel, namelijk een reeks mails, brieven, memo's enz., die op de oefening betrekking hebben. Het is belangrijk dat u de gesimuleerde situatie aanvaardt zoals ze u wordt voorgelegd. In de praktijk zou u uiteraard over andere informatiebronnen kunnen beschikken en mensen raadplegen. Hier moet u zich echter beperken tot de informatie die u ter beschikking heeft. Uiteraard staat het u vrij lacunes op te vullen met wat logischerwijze verondersteld kan worden.

Na onderzoek van het dossier dient u een actieplan te formuleren dat antwoord biedt op volgende vragen:

- Welke veranderingen en aanpassingen acht u noodzakelijk?
- Welke zijn de concrete stappen die dienen gezet te worden om deze te implementeren?
- Hoe dienen deze acties in de tijd gepland te worden?

(...).”

20. Het is zaak van de examencommissie vast te stellen welke vragen dienen te worden gesteld en de erop gegeven antwoorden te beoordelen. De Raad van State kan een examen slechts vernietigen wanneer de gestelde vragen kennelijk niet het karakter hadden van de soort vragen die in een zodanig examen gesteld mogen worden of indien ze kennelijk niet vallen binnen het programma. Hij beschikt ter zake slechts over een marginale toetsingsbevoegdheid. In de actuele stand van de rechtspleging stelt de Raad van State vast dat het niet

kennelijk onredelijk is voor een bevordering naar een betrekking van klasse A2 aan de kandidaten een probleem voor te leggen dat verband houdt met het optimaliseren van het gegevensbeheer in een rechtbank.

Ten aanzien van het betoog van de verzoekster dat de opdracht die aan de kandidaten werd voorgelegd niet uitgaat van een casus op een vredegerecht, dient te worden opgemerkt dat de selectieproef betrekking heeft op een bevordering naar klasse A2 van de rechterlijke orde die functies van hoofdgriffier, griffier-hoofd van dienst en secretaris-hoofd van dienst omvat. Dat de selectieproef niet was toegespitst op de functie van hoofdgriffier bij een vredegerecht, kan bijgevolg geen argument zijn om tot de schending van artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek te besluiten. In dat verband kan verwezen worden naar artikel 274, § 4, van het Gerechtelijk Wetboek dat het bestuur de mogelijkheid laat om, wanneer de aard van de te begeven functie dit vereist, een bijkomende vergelijkende proef te organiseren die voor deze functie leidt tot een aparte rangschikking van de geslaagden. Een dergelijke proef kan dan wel gaan over specifieke competenties.

21. Rekening houdend met de marginale toetsingsbevoegdheid waarover de Raad van State in kwesties als deze beschikt, kan prima facie niet vastgesteld worden dat de aan de verzoekster voorgelegde selectieproef de grenzen van artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek te buiten gaat.

Het eerste onderdeel van het middel is niet ernstig.

22. In het tweede onderdeel van het middel verwijt de verzoekster aan de verwerende partijen dat zij niet vooraf wist aan welke proef zij onderworpen zou worden.

De Raad van State stelt dienaangaande vast dat in het selectiereglement wordt vermeld welke competenties zouden geëvalueerd worden. Er bestaat geen verplichting om aan de kandidaten daarover nog verdere duiding te geven. Uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 25 april 2007 tot

wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzonderheid met betrekking tot bepalingen inzake het gerechtspersoneel van het niveau A, de griffiers en de secretarissen en inzake de rechterlijke organisatie (Parl. Doc, Senaat, 2006-2007, stuk 2009/1, p. 36) blijkt dat de wetgever er van uitging dat de selectiecriteria in het selectiereglement worden bepaald. Zo is te dezen geschied.

23. In het tweede onderdeel van het middel betwist de verzoekster ook nog de grondwettigheid van de wet van 29 december 2010 waarbij artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek met terugwerkende kracht gewijzigd wordt. Zij vraagt om desbetreffend een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof.

24. Indien zou vastgesteld worden dat de retroactieve wijziging van artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek ongrondwettig is, zou voor de beoordeling van de zaak moet worden teruggegrepen naar de vorige versie van dat artikel. Zoals hiervoor werd uiteengezet, valt niet in te zien hoe dit tot een andere beoordeling van de zaak zou kunnen leiden. Er lijkt dus geen noodzaak te bestaan tot het stellen van een prejudiciële vraag.

Het tweede onderdeel van het middel is niet ernstig.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 15 juli 2011,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche